

Inequality in Romania: dimensions and trends, Iuliana Precupețu și Marius Precupețu, București, Editura Academiei Române, 2013, 185 pagini

Mariana Stanciu¹

Institutul de Cercetare a Calității Vieții

Sursa: Revista Inovația Socială nr.1/2015 (ianuarie-iunie)

URL stabil: <http://www.inovatiасociala.ro/articol/142/>

Publicată de: Institutul de Cercetare a Calității Vieții

Revista Inovația Socială este o revistă online creată în cadrul proiectului „Inovația Socială - Factor al dezvoltării socio-economice”, proiect coordonat de Prof.dr. Cătălin Zamfir în cadrul Institutului de Cercetare a Calității Vieții. Această revistă utilizează politica liberului acces la conținut, pornind de la principiul conform căruia cercetarea deschisă publicului sporește schimbul global de cunoaștere. Inovația socială este o revistă electronică pe care cititorii o pot urmări pe măsură ce este scrisă și pe care o pot scrie ei înșiși. Revista va avea o apariție bianuală, dar fără a avea o dată de apariție, ci un interval în care este scrisă. Astfel, în lunile ianuarie-iunie va fi scris primul număr, iar în lunile iulie-decembrie va fi scris cel de-al doilea număr. În perioada respectivă, pe platforma online vor fi publicate în timp real contribuțiile și dialogurile generate între cititori și contribuitoari.

Prin accesarea articolelor din arhiva Revistei Inovația Socială indicați acceptarea termenilor și condițiilor de utilizare care sunt disponibile la adresa <http://www.inovatiасociala.ro> care indică, în parte, faptul că puteți utiliza copiile articolelor doar pentru utilizare personală, necomercială. Vă rugăm să contactați redacția pentru alte tipuri de utilizare la adresa contact@inovatiасociala.ro.

Orice copie a materialelor din Revista Inovația Socială trebuie să conțină aceeași notă de drepturi legale, așa cum apar acestea pe ecran sau tipărite.

¹mariana1stanciu@yahoo.com

Inequality in Romania: dimensions and trends, Iuliana Precupețu și Marius Precupețu, București, Editura Academiei Române, 2013, 185 pagini
Mariana Stanciu

Trăim într-o lume profund disociată în planul conștientizării sensului evoluției sale sociale și spirituale, care din această cauză acționează scindat, chiar incoerent în raport cu interesele sale fundamentale. Deși la nivelul discursului general se vorbește și se scrie mult despre inegalitățile sociale, acestea continuă să se adâncească, afectând numeroase grupuri sociale și categorii de oameni. În această lume incoerentă care, pe de o parte, își exprimă vehement nemulțumirile și temerile, iar pe de altă parte își materializează și trăiește toate riscurile și amenințările pe care le poate imagina, există și unele preocupări ale unor instituții internaționale precum ONU, UNICEF, FMI, CE ș.a. față de problematica adâncirii inegalităților sociale. Asemenea instituții susțin, la nivelul retoricii comune, că inegalitățile sociale ar condiționa și susține tarele cele mai intens generatoare de suferință ale lumii contemporane.

Paradoxal, perpetuarea și adâncirea inegalităților economice și sociale îi îngrijorează deopotrivă pe bogați și săraci, pe tineri și vârstnici, pe analiști și politicieni. Distribuția inegală a bogăției și resurselor lumii, ca și nevoia de a atenua inegalitățile creează preocupări constante la nivelul guvernelor și sistemelor de asistență socială, dar și numeroase acte violente, delincvență și proteste sociale în toata lumea. Pe măsură ce prosperitatea lumii în ansamblu crește, complexitatea socială devine tot mai dificil de gestionat, înțeles, controlat și previzionat.

Într-un asemenea context general, cartea autorilor Iuliana și Marius Precupețu (2013) se extrage din cotidianul perpetuu, situându-se în zona unui discurs științific academic, extrem de competent și oarecum detașat, de zona emoțională a fenomenului adâncirii inegalităților sociale din România. Pentru că România se integrează și ea, la acest capitol, în concertul mondial, venind cu suferința sa și preocuparea proprie pentru această tematică.

Cartea, publicată în limba engleză, la Editura Academiei Române, se desfășoară pe cinci capitole plus bibliografie, de-a lungul a 185 de pagini.

Primul capitol trece în revistă tematica inegalităților la nivel macro social, propunând o dezbatere pe premisele structurării unor inegalități rezistente pe termen lung, în perioada tranziției țării la economia de piață.

Capitolul al doilea analizează inegalitățile manifeste la nivelul gospodăriilor populației, în materie de avuție și datorii contractate, în materie de statut educațional și prezență pe piața muncii.

Capitolul al treilea abordează interdimensional inegalitățile sociale – deprimarea de ordin material, inegalitățile de acces la servicii, accesul la deținerea unei locuințe, la dobândirea capitalului social ș.a. Tot aici sunt prezentate unele concluzii rezultate din analiza datelor Institutului de Cercetare a Calității Vieții privind bunăstarea subiectivă și mobilitatea intergenerațională.

Capitolul al patrulea prezintă dimensiunile culturale și politice ale inegalităților sociale din România, observând distribuția încrederii în instituții și în alții, valorile politice și legitimitatea socială sau nivelul de toleranță al populației față de inegalitățile existente.

Ultimul capitol reușește o sinteză interesantă, bine echilibrată și susținută prin datele prezentate, a eficacității politicilor de atenuare a inegalităților sociale din România anilor 1990-2011.

Cartea abundă în idei și clarificări conceptuale și metodologice. Este o carte ce mărește lumina în multe zone de conștientizare vagă a realităților sociale cele mai sensibile din România. Discursul științific este provocator, suscitând deopotrivă, interesul omului de știință dar și al cititorului avizat, preocupat de domeniu.

Interviu cu Iuliana Precupețu, autor al volumului

Vă rugăm să ne spuneți cum a luat naștere ideea apariției acestui volum.

Volumul este rezultatul participării autorilor într-un proiect de cercetare internațional finanțat prin Programul Cadru VII al Uniunii Europene. Proiectul, numit *GINI Growing Inequalities' Impacts*, a fost coordonat de către profesorul Wiemer Salverda de la Universitatea din Amsterdam și a inclus 30 de țări. Rezultatele de cercetare rezultate din proiect au fost publicate în două volume care au apărut în anul 2014 la Oxford University Press. Concluziile sintetice ale studiului inegalităților în România au fost publicate într-un capitol dedicat țării noastre *Romania: high rising Inequalities over two decades of postcommunist transformation* în unul din cele două volume numit *Changing inequalities and societal impacts in rich countries. Thirty countries' experiences* (editat de către Brian Nolan, Wiemer Salverda, Daniele Checchi, Ive Marx, Abigail McKnight, István György Tóth și Herman G. van de Werfhorst). Rezultatele studiului in extenso au fost publicate în volumul de față.

Ce metodologie a fost utilizată în realizarea studiului?

Studiul se bazează pe analiză secundară de date, utilizând date statistice și date provenind din cercetările sociologice în încercarea de a descrie în mod comprehensiv evoluția inegalităților în România începând cu anul 1990.

Care sunt principalele concluzii ale studiului?

După 1990 inegalitatea de venit a crescut puternic în România astfel încât, în anul 2007, România ocupa locul I în topul inegalității în Uniunea Europeană. România s-a transformat astfel într-un ritm accelerat dintr-o țară relativ egalitară într-una dintre cele considerate inegalitare. Și astăzi, România se numără printre țările cu cel mai mare nivel al inegalității economice din UE. Cei mai importanți factori structurali ai inegalității au fost generați pe parcursul tranziției. Inegalitatea economică este însoțită de inegalități în domeniile vieții sociale și politice, iar modelul descris de aceste inegalități demonstrează că ele se înrădăcinează și se perpetuează. În lipsa politicilor coerente care să combată inegalitățile, nu există semnale că acestea se vor reduce.

Ce aduce nou studiul?

Studii parțiale care au tratat inegalitatea economică au fost realizate anterior în România, dar acesta este primul și singurul până în acest moment care a tratat în mod comprehensiv dimensiunea economică, socială, politică și culturală a inegalității, adăugând-o pe cea a politicilor care au rol în combaterea inegalității.

Cum v-ați propus să continuați cercetarea?

Problematika inegalității în România este o preocupare continuă pentru noi și, pe lângă studiile care se concentrează pe subiecte specifice (de exemplu, inegalitățile în sănătate) lucrăm în prezent la un nou proiect elaborat dintr-o perspectivă diferită asupra inegalității. Proiectul se numește *O perspectivă comparativă asupra prosperității precare și a strategiilor gospodăriilor în România și Elveția în timpul crizei economice* și este finanțat prin Programul de Cooperare Româno-Elvețian. Acesta își propune să definească, să identifice și să caracterizeze populația aflată în *prosperitate precară* care, deși aflată deasupra pragului de sărăcie, se confruntă cu insecuritatea condițiilor de viață și muncă. Inegalitățile studiate se referă la discrepanțele economice, dar mai ales cele care apar în diferitele domenii ale calității vieții între persoanele aflate în sărăcie, cele situate deasupra pragului sărăciei și cele aflate în prosperitate sigură.

Vă mulțumim!